BERLINGSKE
1. SEKTION TIRSDAG 20. AUGUST 2024

Læger, sygeplejersker, hospitalsansatte og aktivister gik på gaden i tusindvis i Kolkata 14. august. De har truet med at fortsætte deres protester og strejke, hvis ikke myndighederne gør op med utrygheden og voldtægtskulturen. Foto: Dibyangshu Sarkar/AFP/Ritzau Scanpix

Sag om voldtægt og drab på ung læge siger alt om Indiens store problem

Af Alexander Sjöberg alex@berlingske.dk

Deres kollega blev gruppevoldtaget, mishandlet og dræbt. Nu er Indiens læger og sygehuspersonale gået i strejke og på gaden. De har fået nok af at føle sig utrygge i et land, der vil være en moderne stormagt, men hvor kvinderne må leve med frygten. Selv på hospitalerne.

Den unge indiske lægestuderende var sat i verden for at redde andre.

Hun blev voldtaget, mishandlet og dræbt, da hun holdt pause på en nattevagt. Det er blevet kaldt »bestialitet, når det er værst«.

Nu har sagen fået alvorlige konsekvenser i store dele af landet, hvor læger og sygehuspersonale har fået nok af at leve med trusler og i fare. De er gået i strejke, og de kræver handling, for de har fået nok.

Men kan de lykkes i et land, hvor seksuel vold er som en ondartet svulst, der ikke vil forsvinde?

Det hele begyndte 9. august, da personalet på hospitalet RG Kar i Kolkata mødte ind til et skræmmende syn.

Der, på gulvet i hospitalets store seminarlokale, lå en 31-årig lægestuderende. Hun havde haft nattevagt og havde lagt sig til at sove i det store lokale, men nu lå hun på gulvet.

Halvnøgen, forslået, forvredet og afgået ved døden på et tidspunkt mellem klokken 3 og 5 om morgenen.

I hendes krop fandt efterforskere så store mængder sæd, at de ikke var i tvivl:

Kvinden var blevet gruppevoldtaget, sandsynligvis af et større antal mænd, viste mængden af sæd. Derefter var hun blevet kvalt. Og selvom politiet nu har anholdt en ung mand, hvis præcise kobling til sagen er uklar, er de langtfra i mål.

For samtlige af de formodede øvrige gerningsmænd er fortsat på fri fod, og fordi der ikke var installeret overvågningsudstyr i seminarlokalet, kan det vare længe, før de bliver fundet.

Kvinder bliver bedt om at passe på

Her kunne historien måske slutte.

For voldtægtssager er desværre intet særsyn i Indien.

Men i stedet for at lade den passere har sagens ekstreme karakter fået læger, sygeplejersker og tusinder af ansatte i det indiske sundhedsvæsen til at gå på gaden i både Kolkata og en række af landets andre største byer.

Torsdag endte det i tåregas og voldelige sammenstød under en af demonstrationerne. I en video fra NDTV ses en menneskemængde, der vælter hegn, smadrer butikker og til sidst stormer ind i RG Kar-hospitalet, som de vandaliserer.

Det skulle angiveligt være under en såkaldt »Reclaim the night«-demonstration.

For demonstranterne er vrede over meget, men især tre ting trykker, viser en gennemgang af den indiske mediedækning.

De er voldsomt kritiske overfor, at hospitalets ledelse var flere dage om at anmelde sagen, at den dræbte lægestuderendes familie i første omgang fik at vide, at den 31-årige kvinde var død på grund af selvmord, og at hendes navn blev offentliggjort, stik mod landets lov, der skal beskytte ofre for seksuel vold.

De raser også over, at hospitalets udskældte leder ganske vist er blevet fyret, men øjeblikkeligt bagefter blev genansat på et nabohospital.

Og så er de blevet særdeles provokerede af, at en række andre hospitaler og lignende institutioner har udsendt opfordringer til kvindelige ansatte. De bedes »undgå isolerede, dårligt oplyste og sparsomt befærdede områder«, og de opfordres til at »beholde fatningen« – som var det den 31-årige kvindes eget ansvar, at voldtægten havde fundet sted.

Samlet har forløbet fået de hospitalsansatte til at kræve et opgør med det, de oplever som et utrygt arbejdsmiljø på de indiske hospitaler.

Det har også fået utallige af de ansatte kvinder til at dele deres oplevelser med tilnærmelser, berøringer og seksuelle overgreb på arbejdspladsen.

Nu sammenligner mange forløbet med den meget omtalte sag fra 2012, hvor en 23-årig kvinde blev gruppevoldtaget på en bus i New Delhi.

Dengang lovede regeringen bod og bedring. Men lidt er siden sket, mener kritikerne, og det er regeringen med al tydelighed klar over.

> »Som samfund er vi nødt til at tænke over de grusomheder, der bliver begået mod vores mødre, døtre og søstre.«
>
> **NARENDRA MODI**, INDEINS PREMIERMINISTER, I TALE

Kriminalitet mod kvinder i stigning

For det er ikke kun lægerne, der har råbt op. Også Indiens premierminister, Narendra Modi, har udtalt sig.

»Som samfund er vi nødt til at tænke over de grusomheder, der bliver begået mod vores mødre, døtre og søstre.«

»Der er forargelse over dette i landet. Jeg kan mærke denne forargelse,« sagde han torsdag i en tale til nationen.

Men er det nok at tænke over sagen? Er det nok, at Modi kan mærke forargelsen?

Nej, mener demonstranterne.

De ved, at vold og kriminalitet med kvinder som ofre er i stigning i det indiske samfund, viser data som Times of India har beskrevet. Nu vil de have retfærdighed for deres 31-årige kollega.

Men de vil også have et fundamentalt opgør med sexisme og voldtægtskultur.

De vil have trygge rammer og ordentlig sikkerhed på deres arbejdspladser. Det har Modi haft mere end et årti til at give dem som landets premierminister.

Det er foreløbig ikke lykkedes. Snarere tværtimod.

Alexander Sjöberg er Berlingskes korrespondent i Asien